

زخم بستر

زخم فشاری ضایعه ای است که در پوست و بافت‌های زیر پوستی و بر اثر فشار ممتد و طولانی بر پوست ایجاد میشود اغلب در مناطقی از بدن ایجاد می شود که پوست روی یک برجستگی استخوانی قرار گرفته و در بین آنها عضله وجود ندارد مانند پاشنه و بین باسن ها.

بیشتر در کسانی ایجاد میشود که مجبورند برای طولانی مدت در یک وضعیت ثابت بخوابند و توانایی تغییر وضعیت خود در بستر را ندارند این بیماری از عوارض شناخته شده و مهم بعضی شکستگی هاست بیماران بستری شده یا در حال کما، افراد فلج شده یا متحرک با صندلی چرخ دار از افراد در معرض خطر ابتلا به زخم بستر هستند زخم بستر به سرعت ایجاد می شود و درمان آن مشکل است .

علایم زخم بستر

مرحله اول

پوست سالم رنگ آن روشن قرمز شده و با فشار بر روی محل سریع سفید نمی شود درد ناک و سفت و نرم تر از معمول سرد تر یا گرمتر از معمول

مرحله دوم

لایه رویی پوست یا اپیدرم زخم فرو رفته به رنگ صورتی یا قرمز در محل تشکیل میشود ممکن تاول بزند.

مرحله سوم

چربی زیر پوست نمایان زخم گود میشود ته زخم بافت مرده زرد رنگ است ممکن است به زیر پوست سالم آسیب بزند .

مرحله چهارم

عضله تاندون یا استخوان نمایان کف زخم بافت مرده خشکیده هست آسیب وسعت یافته و به زیر پوست به ظاهر هم گسترش یافته است .

زخم بستر درچه محل های است:

کسانی که دراز کش به پشت می باشند پشت سر و استخوانهای کتف و خاجی و پشت پاشنه

کسانی که دراز کش به شانه خوابیده ،کنارهای سر ، گوشه های لاله گوش روی برجستگی کناری زانو ، روی پوست قوزک خارجی کسانی که که به مدت طولانی در ویلچر می نشینند پشت استخوان خاجی پشت استخوان کتف یا ستون مهرها ، پوست روی ساعد یا ران

علایم عفونی شدن زخم بستر :

درد ناک شدن اطراف زخم بد بو شدن زخم عفونت زرد یا سبز رنگ ضخیم و تورم در اطراف از علایم و نشانه های عفونی شدن زخم بستر می باشد و تب ،گیجی، افزایش ضربان قلب و ضعف جسمانی نیز از نشانه های پخش شدن عفونت در بدن می باشد .

درمان :

درمان این زخم ها به مراقبت زیادی نیاز دارد که چند مرحله می باشد در درمان این بیماران تغذیه و جلوگیری از عفونت ، شستشوی زخم با سرم نرمال سالین ، تغییر پوششین بیمار اهمیت زیادی دارد.

امروزه از روش های نوینی برای درمان زخم استفاده می شود که تاثیر بسزایی در پیشرفت درمان دارد در این روش از پانسمان های پیش ساخته ای استفاده می شود که دارای نقره یا کربن (برای جلوگیری از عفونت و بوی نا مطبوع زخم)و یا مواد معدنی (که رشد سلولی تاثیر دارند) می باشند.

زخم بستر

واحد آموزش به بیمار

تهیه و تنظیم: مریم اراهیمی

اسفند 1396

اقدامات دیگر :

- 1- به بیمار داروهایی داده میشود تا شدت درد وی را کاهش دهد.
 - 2- در صورت عفونی زخم به بیمار آنتی بیوتیک داده می شود .
 - 3- به تغذیه بیمار توجه شود .
- ویتامین C به بهبود زخم کمک می کند.

درمان جراحی زخم بستر :

گاهی اوقات زخم بستر آنچنان شدید شده و گسترش یافته که منطقه وسیعی از پوست از بین رفته و بافت‌های زیرین آن مانند استخوان و تاندون‌ها بدون حفاظ می مانند در این موارد ممکن است بدن نتواند بافت جدیدی را بر روی استخوان یا تاندون و بصورت جایگزین پوست بسازد این بیماران معمولاً نیاز به عمل جراحی دارند در این اعمال جراحی بافت‌های مرده و عفونی کاملاً خارج شده و سپس با استفاده از روش‌های جراحی ترمیمی از پوست قسمتهای دیگر بیمار استفاده شده و روی استخوان و تاندون‌ها پوشانده میشوند در موارد اسپاسم عضلات از یک شل کننده عضلانی استفاده میکنند .

اگر زخم بستر در مرحله 1 و 2 باشد در عرض چند هفته درمان میشود ولی مرحله 3 و 4 مشکل است

مراحل درمان :

- ❖ کم کردن فشار : جابجایی مکرر ، استفاده از تشک موج حاوی آب یا هوا
- ❖ جابجای مکرر : بیمار با زخم بستر باید مرتباً تغییر وضعیت داده شده و در وضعیت مناسب قرار گیرد کسی که در صندلی چرخدار مینشینید باید هر 15 دقیقه و کسی که دراز کشیده هر یک ساعت وضعیت خود را عوض کند .
- ❖ تشک موج : استفاده از تشک موج به بیمار کمک می کند تا در وضعیت مناسب قرار گیرد بطوریکه فشار زیادی به زخم وارد نشود زیرا هوا در زیر محل‌های زخم ایجاد میشود تا فشار کمتری وارد شود .
- ❖ خارج کردن بافت مرده زخم بستر
- ❖ عمل جراحی ترمیمی : این روشها عبارتند از:
 - 1: عمل جراحی 2: وسایل شستشو تحت فشار
 - 3: استفاده از مواد شیمیایی
- ❖ تمیز کردن و پانسمان مرتب زخم بستر : زخم را با آب و صابون ملایم شستشو داد ه در مرحله اول وقتی زخم ایجاد شد با محلول سرم نمکی بعد از خشک کردن پانسمان می شود تا از ورود میکروبها به آن جلوگیری شود انواع مختلف پانسمان بصورت گاز ، ژل یا فوم وجود دارند .